Nota Reserves en Voorzieningen 2026

1. Inleiding 2
2. Reserves en voorzieningen nader verklaard 2
   2.1. Reserves: instrument van de gemeenteraad 2
   2.2. Voorzieningen: instrument van het college 3
   2.3. Samenvatting onderscheid reserves en voorzieningen 5
3. Beleidsuitgangspunten reserves 2027 gemeente Oirschot 6
   3.1 Weerstandsvermogen en de algemene reserve 7
4. Cijfermatige overzichten voor en na herrubricering 7
5. Informatie per reserve en voorziening 8
   5.1. Algemene reserve(s) 9
   5.2. Op te heffen bestemmingsreserves 10
   5.3. In stand te houden bestemmingsreserves 14
   5.4. In te stellen bestemmingsreserves 19
   5.5. Voorzieningen 24

1. Inleiding

Reserves en voorzieningen vormen een essentieel onderdeel van de financiële huishouding van de gemeente. Zij bieden inzicht in de financiële positie, maken sturing op beleid mogelijk en zorgen ervoor dat risico's en verplichtingen verantwoord worden opgevangen. In het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) is wet- en regelgeving opgenomen ten aanzien van reserves en voorzieningen. Ook heeft de commissie BBV een rubriek ingesteld met vragen en antwoorden inzake reserves en voorzieningen. Het BBV is het startpunt van deze nota. Conform de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Oirschot 2025 (artikel 15) biedt het college eens in de vier jaar een Nota Reserves en Voorzieningen aan de raad aan. Deze nota wordt door de raad vastgesteld en behandelt in elk geval:

a. de vorming en besteding van reserves;
b. de vorming en besteding van voorzieningen;
c. bij welke specifiek benoemde programma onderdelen het verschil tussen het geraamde saldo van baten en lasten en het gerealiseerde saldo van baten en lasten mogen worden verrekend met een daartoe in het leven geroepen reserve.

Indien een nieuwe bestemmingsreserve wordt ingesteld dient aangegeven te worden:

a. het specifieke doel van de reserve;
b. de voeding van de reserve;
c. de maximale hoogte van de reserve;
d. de maximale looptijd.

Deze nota vormt de 4-jaarlijkse actualisatie (de vorige dateert van 2022) en zal de laatste zijn voor de huidige gemeente Oirschot. Voor de toekomstige gemeente Best-Oirschot wordt een Nota Reserves en Voorzieningen opgesteld in het kader van het project Financiën, Planning & Control. Daarbij zal ook de raadswerkgroep Planning & Control betrokken zijn.

2. Reserves en voorzieningen nader verklaard

Reserves en voorzieningen worden veelal in één adem genoemd. De functie van en de spelregels met betrekking tot reserves en voorzieningen zijn heel duidelijk anders. De belangrijkste wetenswaardigheden en kenmerken worden hier toegelicht om raad en college zoveel mogelijk duidelijkheid te verschaffen wie wanneer aan zet is met wat wel 'de spaarpotten van de gemeente' worden genoemd. Hierna zal ook blijken dat er niet altijd sprake is van spaarpotten, maar soms ook van wettelijke verplichtingen om middelen af te zonderen. Raad en college hebben daar niet altijd een keuze in.

2.1. Reserves: instrument van de gemeenteraad

Reserves behoren tot het eigen vermogen van de gemeente en vallen onder de bevoegdheid van de gemeenteraad. Zij zijn een instrument van financieel beleid en bieden de raad ruimte om

keuzes te maken. Wel zijn er reserves waar het van belang is een eenmaal gemaakte keuze consistent aan te houden.
Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen:

- **Algemene reserve**
  De algemene reserve fungeert als de belangrijkste financiële buffer van de gemeente. Deze reserve wordt ingezet voor:
  - het opvangen van financiële risico's en tegenvallers (weerstandsvermogen);
  - het dekken van incidentele tekorten;
  - het bieden van financiële flexibiliteit voor beleidskeuzes.
- **Bestemmingsreserves**
  Bestemmingsreserves zijn door de raad geoormerkte middelen voor specifieke doelen. Zij worden gebruikt voor:
  - de uitvoering van vastgesteld beleid;
  - het dekken van incidentele uitgaven;
  - het spreiden van lasten over meerdere jaren.

De gemeenteraad bepaalt zowel het doel als de inzet van deze reserves en kan deze bestemming indien nodig aanpassen. Een 'vreemde eend in de bijt' in dat kader is een bestemmingsreserve die in het leven is geroepen om kapitaallasten te dekken. Als de keuze gemaakt is om deze te hanteren, dan is er geen keuze ten aanzien van de onttrekkingen aan de reserve. De jaarlijkse onttrekking aan die reserve ten gunste van de exploitatie dient gelijke tred te houden met de kapitaallasten van een specifiek actief (investering).

2.2. Voorzieningen: instrument van het college

Voorzieningen maken onderdeel uit van het vreemd vermogen en hebben een verplicht karakter. Zij worden ingesteld en beheerd door het college en zijn bedoeld voor concrete verplichtingen en risico's waarvan de omvang voldoende zeker is en/of de kans dat het risico zich voordoet zeer hoog is (met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid). Waar de raad wel een keuze kan maken is ten aanzien van onderhoudsvoorzieningen. De raad kan ervoor kiezen om al dan niet met onderhoudsvoorzieningen te werken of het onderhoud via jaarlijkse budgetten te verwerken in de begroting. Als eenmaal wordt gekozen voor een onderhoudsvoorziening is er daarna geen keuzevrijheid rondom dotaties aan of onttrekkingen uit de voorziening. Dat is een uitvoeringsverantwoordelijkheid van het college.

De hoofdregel is dat voorzieningen geen vrije besteding kennen: middelen mogen uitsluitend worden ingezet voor het doel waarvoor ze zijn gevormd. De financiële onderbouwing (ook van de onderhoudsvoorzieningen) is wettelijk verplicht.
Voorzieningen zijn grofweg in te delen naar vier categorieën met bijbehorende spelregels:

- **Onderhoudsvoorzieningen**
  Voor het egaliseren van kosten van groot onderhoud (bijvoorbeeld wegen en gebouwen). Deze voorzieningen moeten toereikend zijn gedurende de planperiode van het meerjarenonderhoudsplan. De voeding kent een daarop aansluitend vast jaarbedrag ten laste van de exploitatie. Wijzigingen in de totaal benodigde middelen voor de planperiode leiden tot bijstelling van deze jaarbedragen.
- **Verplichtingvoorzieningen**
  Voor bestaande verplichtingen met een langjarige looptijd, zoals pensioenen of wachtgelden. Deze voorzieningen moeten op jaareinde (in de jaarrekening) altijd toereikend zijn om de verplichting af te dekken. De voorzieningen mogen ook niet hoger zijn dan de verplichting. De keuzevrijheid is hierin nihil.
- **Risicovoorzieningen**
  Voor financiële risico's, zoals oninbare debiteuren en verlieslatende grondexploitaties. Deze voorzieningen moeten op jaareinde (in de jaarrekening) altijd toereikend zijn om het risico af te dekken. De voorzieningen mogen ook niet hoger zijn dan het berekende risico. De keuzevrijheid is hierin nihil.
- **Egalisatievoorzieningen**
  Voor het stabiliseren van tarieven, zoals afvalstoffenheffing en riolering. De stand van deze voorzieningen wordt jaarlijks meegenomen bij het bepalen van het nieuwe tarief. Dit heeft veel te maken met het feit dat gemeentelijke heffingen niet (structureel) hoger dan kostendekkend mogen zijn. Er is in zekere zin sprake van vreemd vermogen dat nog moet worden verrekend met inwoners.

Het onderscheid tussen reserves en voorzieningen is fundamenteel:

- **Reserves** bieden bestuurlijke keuzevrijheid en zijn gericht op beleid en flexibiliteit;
- **Voorzieningen** zijn verplicht en gericht op het afdekken van risico's en verplichtingen.

Hiermee geldt:

- de **raad stuurt via reserves** op prioriteiten en financiële ruimte;
- het **college beheert via voorzieningen** de financiële verplichtingen en risico's.

Een goed evenwicht tussen reserves en voorzieningen is noodzakelijk voor een solide financiële positie.

- De algemene reserve waarborgt de financiële weerbaarheid;
- bestemmingsreserves ondersteunen de uitvoering van beleid;
- voorzieningen borgen dat verplichtingen en risico's tijdig en volledig worden afgedekt.

2.3. Samenvatting onderscheid reserves en voorzieningen

Kenmerken	Reserve	Voorziening
Vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Bevoegdheid	Raad (beleidsinstrument)	College (uitvoeringsinstrument)
Aanwending vrij	Vrije bestemming: De raad bepaalt de bestemming en eventuele wijziging van bestemming	Bestemming is gebonden: de voorziening moet worden ingezet voor het betreffende doel
Opbouw (dotatie)	Storten is een keuze	Storten is een noodzaak
Onttrekking	Onttrekkingen moeten voldoen aan het raadsbesluit (bv begroot, raadsbesluit of onomstotelijk in lijn met de doelstelling)	Onttrekkingen gaan rechtstreeks ten laste van de voorziening (balans-mutatie) als de uitgave voldoet aan het specifieke doel waarvoor de voorziening is ingesteld
Instrument van	Financieel beleid (raad)	Financieel beheer (college)
Financiële onderbouwing	Niet wettelijk verplicht, maar wel wenselijk	Onderbouwing is wettelijk verplicht
Verantwoordelijk voor instellen/-opheffen	Raad	College
Verantwoordelijk voor aanwending	Raad	College
Toetsing	Verantwoordelijkheid van het college (onderdeel van begrotingsrechtmatigheid) via de rechtmatigheidsverantwoording. Verantwoordelijkheid van de accountant om de getrouwheid van deze	Verantwoordelijkheid van de accountant in het kader van controle op getrouwheid van de jaarrekening

	rechtmatigheidsverantwoording te toetsen	

3. Beleidsuitgangspunten reserves 2027 gemeente Oirschot

Hoewel er beleidsvrijheid is rondom reserves, is het wel van belang om beleidsuitgangspunten te formuleren. Daarmee wordt voorkomen dat er een willekeur ontstaat ten aanzien van reservebeleid (en dus het gebrek daaraan). Het helpt de raad, het college en de ambtelijke organisatie om uniformiteit, transparantie en een zekere mate van eenvoud te organiseren en daardoor inzicht en overzicht te behouden.

De volgende uitgangspunten vormen de basis voor het behouden, opheffen of instellen van de reserves:

1) Alle gemeentelijke risico's worden gedekt vanuit de Algemene Reserve of de Reserve Grondbeleid;
2) We zetten in op een maximale Algemene Reserve, we zetten in op zo min mogelijk bestemmingsreserves. Dit met als doel de raad in positie te houden;
3) Aan bestemmingsreserves dient een bestedingsplan ten grondslag te liggen of een zeer duidelijk bestedingsdoel al dan niet vanwege verplichte bestedingsrichtingen.

ad. 3. Een verplichte bestedingsrichting is iets anders dan een verplichting in het kader van een voorziening. In bestemmingsreserves komen middelen terecht die zijn verkregen op basis van bijvoorbeeld een overeenkomst of en rijksbijdrage, waaraan een specifiek bestedingsdoel hangt. Als de bedragen niet worden uitgegeven aan dat bestedingsdoel is er slechts een beperkt risico dat de middelen alsnog moeten worden terugbetaald aan de partij van wie de middelen zijn ontvangen. Daarom vallen deze middelen toch binnen het eigen vermogen.

Met deze beleidsuitgangspunten beperken we het aantal bestemmingsreserves. Dit leidt tot een maximale bestedingsvrijheid voor de raad, omdat er meer middelen in de algemene reserve beschikbaar zijn. Bovendien is het met ingang van begrotingsjaar 2027 toegestaan om van het vrij besteedbare deel van de algemene reserve (het deel dat niet nodig is voor het afdekken van geïnventariseerde risico's) voor de meerjarenraming telkens 10% in te zetten ter dekking van structurele lasten van de 3 jaren na het begrotingsjaar. Een bijkomende randvoorwaarde daarbij is overigens dat de solvabiliteit (eigen vermogen als percentage van het totaal vermogen) van de gemeente hoger moet zijn dan 20%.
Indien het doel van een tot 31-12-2026 bestaande bestemmingsreserve enkel is om risico's af te dekken, kan de bestemmingsreserve opgeheven worden en het saldo toegevoegd worden aan de algemene reserve. De risico's worden namelijk al opgenomen in de bepaling van het weerstandsvermogen.

Indien een bestemmingsreserve door de raad is ingesteld om een specifiek beleidsdoel te realiseren is beoordeeld of deze reserve daar daadwerkelijk aan bijdraagt en zo ja, wat een passende omvang van deze reserve voor dat doel dan is. Zo kunnen er voldoende middelen vanuit de exploitatie of andere reserves beschikbaar zijn.

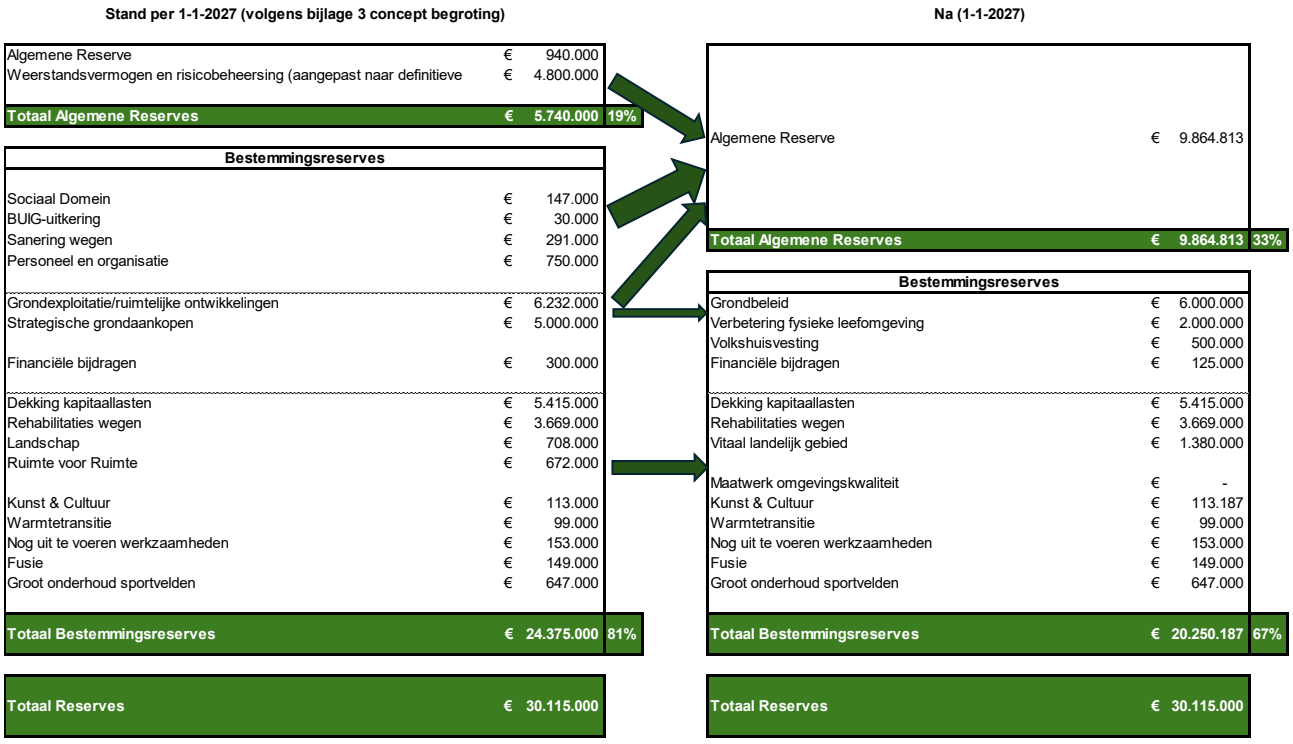
3.1 Weerstandsvermogen en de algemene reserve

Zoals eerder gesteld is een belangrijk doel van de algemene reserve het afdekken van risico's. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2024 is door de raad bepaald dat de ratio van het weerstandsvermogen minimaal 1,2 moet zijn. Dat betekent dat er de weerstandscapaciteit 1,2x groter moet zijn dat het berekende risicobedrag. De uitgangspunten van deze nota borgen dat deze ratio geborgd blijft in 2027.
Ook blijft er dan ruimte in de algemene reserve om deze in te zetten als incidentele dekking, indien nodig. Een onttrekking vanuit de algemene reserve vereist dan wel een afzonderlijk raadsbesluit.

4. Cijfermatige overzichten voor en na herrubricering

Op grond van de uitgangspunten, zoals geformuleerd in hoofdstuk 3 wordt hierna in beeld gebracht welke wijzigingen dat met zich meebrengt op basis van de stand van de reserves per 31 december 2026. Dit heeft als effecten:

- De reserve Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt samengevoegd met de Algemene Reserve;
- Er worden 4 reserves opgeheven en het saldo wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve;
- Er zijn aanzienlijke wijzigingen rondom bestemmingsreserves binnen het fysiek domein, vanwege uitgebreide analyse rondom verplichte bestedingsrichtingen.

Zichtbaar is dat de verhouding algemene reserve(s) – bestemmingsreserves wijzigt van 19/81 naar 33/67.

Voor wat betreft de bestemmingsreserves fysiek domein, daar vindt een opsplitsing plaats tussen het afdekken van risico's (reserve grondbeleid), het verbeteren van de fysieke leefomgeving, volkshuisvesting en financiële bijdragen. Voor de nieuw in te voeren maatwerkregeling wordt nu de reserve alvast ingesteld.

5. Informatie per reserve en voorziening

Hierna volgt een overzicht per reserve en voorziening met aanvullende informatie. Bij de op te heffen reserves is dit beperkt tot het doel van de reserve zoals dat tot op heden gold. Bij te handhaven en nieuwe reserves en de voorzieningen is een uitgebreider format gevuld. Daarin is ook toegelicht hoe de stortingen in en beschikkingen (onttrekkingen) uit de reserves en voorzieningen plaatsvinden. Looptijd, ondergrens en bovengrens zijn ook opgenomen. In sommige gevallen is ook aandacht besteed aan eventuele risico's. De begrote stand per 1-1-2027 is opgenomen in afgeronde bedragen. De bedragen kunnen uiteindelijk afwijken als gevolg van tussentijdse besluitvorming in de raad (o.a. Burap2026-2) of het college, na het in routing brengen van deze nota.

We hanteren de volgorde:

- 5.1 Algemene reserve(s)
- 5.2 Op te heffen bestemmingsreserves
- 5.3 In stand te houden bestemmingsreserves

- 5.4 In te stellen bestemmingsreserves
- 5.5 Voorzieningen

5.1. Algemene reserve(s)

Naam	**Algemene reserve**
Programma	11
Begroot voor verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 940.000
Begroot na verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 9.865.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene uitgaven en voor de dekking van uitgaven met een incidenteel karakter. Ook vormt deze reserve de risicobuffer voor de gemeente.
Stortingen:	Rekeningsaldi.
Beschikkingen:	Overeenkomstig de doelstelling en voor het opvangen van eventuele tekorten bij de jaarrekening en ter dekking van risico's die in de risicoparagraaf zijn opgenomen en zich effectueren.
Looptijd:	Onbepaalde tijd.
Ondergrens:	In de algemene reserve is minimaal 1,2 keer het bedrag aanwezig van de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de risico-inventarisatie.
Bovengrens:	Geen.
Bijzonderheden:	Volgens de begrotingsrichtlijnen van de provincie Noord-Brabant mag 3 jaar 10% van de algemene reserve worden ingezet als structureel dekkingsmiddel, indien de solvabiliteitsratio hoger is dan 20%. Een hogere algemene uitkering geeft dus lucht aan de meerjarenbegroting.
Risico-calculatie	Als de algemene reserve zich beneden de ondergrens begeeft dan dient deze in een bij het eerstvolgende integraal afwegingsmoment (Burap of Begroting) ten laste van de exploitatie aangevuld te worden.

Voorstel:	De reserve blijft gehandhaafd.

Naam	**Weerstandsvermogen en risicobeheersing**
Programma	div.
Begroot voor verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 4.800.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Het bieden van een vangnet voor de in kaart gebrachte risico's.
Voorstel:	De reserve wordt opgeheven, het saldo wordt overgeheveld naar de algemene reserve. De algemene reserve vervult het doel van deze reserve.

5.2. Op te heffen bestemmingsreserves

Naam	**Reserve Sociaal Domein**
Programma	1
Begroot voor verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 147.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve is tot op heden bedoeld om tegenvallers binnen sociaal domein op te kunnen vangen en om transformatie te realiseren.
Voorstel:	De reserve wordt opgeheven, het saldo wordt overgeheveld naar de algemene reserve. Daarmee komen de risico's binnen het sociaal domein ook ten laste van de algemene reserve.

Naam	**Reserve BUIG-uitkering**
Programma	1

Begroot voor verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 30.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve is tot op heden bedoeld voor het opvangen van mee- en tegenvallers in lasten en baten van de BUIG (Bundeling Uitkeringen Gemeenten).
Voorstel:	De reserve wordt opgeheven, het saldo wordt overgeheveld naar de algemene reserve. Daarmee komen de risico's binnen het sociaal domein ook ten laste van de algemene reserve.

Naam	Reserve Sanering wegen
Programma	4
Begroot voor verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 291.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve is tot op heden bedoeld voor het dekken van incidentele kosten sanering wegen.
Voorstel:	De reserve wordt opgeheven. Het saldo van de reserve wordt overgeheveld naar de algemene reserve.

Naam	Reserve Personeel en organisatie
Programma	12
Begroot voor verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 750.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	De reserve is tot op heden organisatie breed ingezet op het gebied van personeel en organisatie om te komen tot een optimale dienstverlening.
Voorstel:	De reserve wordt opgeheven. Het saldo van de reserve wordt overgeheveld naar de algemene reserve.

Naam	Reserve Grondexploitatie/Ruimtelijke ontwikkelingen
Programma	3
Begroot voor verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 6.232.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve is tot op heden bedoeld voor dekking van onrendabele toppen uit ruimtelijke ontwikkelingen en het opvangen van financiële risico’s bij het uitvoeren van plannen binnen de grondexploitatie (zowel actieve als passieve grondpolitiek). Daarnaast is deze

	reserve bedoeld om investeringen in de fysieke leefomgeving mogelijk te maken.
Voorstel:	Opheffen van deze reserve, gelijktijdig met het openen van nieuwe reserve(s).

Naam	**Reserve Strategische grondaankopen**
Programma	3
Begroot voor verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 5.000.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	De reserve is tot op heden bedoeld voor het afdekken van het risico dat op strategische grondaankopen een duurzame waardevermindering moet worden doorgevoerd (hogere boekwaarde dan marktwaarde).
Voorstel:	Opheffen van deze reserve, gelijktijdig met het openen van nieuwe reserve(s).

Naam	**Reserve Landschap**
Programma	3
Begroot voor verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 708.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve is tot op heden bedoeld voor dekking van kosten met betrekking tot investeringen in landschappelijke kwaliteit.
Voorstel:	Opheffen van deze reserve, gelijktijdig met het openen van de nieuwe reserve Vitaal landelijk gebied (samenvoeging met reserve Ruimte voor Ruimte). Een afzonderlijke reserve is niet meer noodzakelijk.

Naam	Reserve Ruimte voor Ruimte
Programma	3
Begroot voor verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 672.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	De reserve is tot op heden bedoeld om inkomsten op basis van de Ruimte voor Ruimte regeling in te zetten voor een kwaliteitsimpuls voor het landelijk gebied. De Ruimte voor Ruimte regeling loopt af.
Voorstel:	Opheffen van deze reserve, gelijktijdig met het openen van de nieuwe reserve Vitaal landelijk gebied (samenvoeging met reserve Landschap). Een afzonderlijke reserve is niet meer noodzakelijk.

5.3. In stand te houden bestemmingsreserves

Naam	Reserve Financiële bijdragen
Programma	3
Begroot na verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 300.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	In het programma (kostenverhaal en) financiële bijdragen is opgenomen dat zowel initiatieven van derden als eigen grondexploitaties een bijdrage betalen aan de verbetering van de fysieke leefomgeving. In dit geval is het noodzakelijk de uiteindelijke bestedingen transparant te kunnen herleiden en verantwoorden. Daarom worden ze niet in de reserve verbetering fysieke leefomgeving gestort.
Stortingen:	Financiële bijdragen die van derden worden verkregen als onderdeel van een anterieure overeenkomst, waarbij in de overeenkomst is aangegeven waartoe de bijdrage dient. Dit geldt ook voor financiële bijdragen die zijn toegerekend aan eigen grondexploitaties. Stortingen kunnen ook ontstaan doordat er een

	vereveningsbijdrage wordt ontvangen als in een project niet wordt voldaan aan de 30% sociaal/45% middenhuur criteria.
Beschikkingen:	Onttrekkingen zijn alleen toegestaan voor bestedingen die aansluiten op de doelstellingen waarvoor de financiële bijdrage of vereveningsbijdrage is geïnd.
Looptijd:	Onbepaalde tijd
Ondergrens:	De ondergrens wordt bepaald op € 0
Bovengrens:	Geen bovengrens
Voorstel:	De reserve blijft gehandhaafd.

Naam	**Reserve Dekking kapitaallasten**
Programma	diversen
Begroot voor en na verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 5.415.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve is tot op heden bedoeld voor de dekking van kapitaallasten van specifiek daarvoor aangewezen investeringen.
Stortingen:	Geen structurele stortingen. Als er een investeringskrediet wordt aangevraagd waarbij deze dekkingsreserve wordt ingezet, moet worden aangeven hoe de dekkingsreserve wordt gevoed om de kapitaallasten (in casu de afschrijvingslasten) te dekken.
Beschikkingen:	Jaarlijks op basis van de werkelijke kapitaallasten van de aangewezen investeringen.
Looptijd:	De reserve zelf is voor onbepaalde tijd. Een en ander is afhankelijk van de afschrijvingstermijn van de investeringen waarvan de dekking van kapitaallasten uit deze reserve plaatsvindt.
Ondergrens:	De reserve moet toereikend zijn om de afschrijvingslasten te dekken van de investeringen waarvan is besloten deze te dekken via deze reserve (sluitend bestedingsplan).
Bovengrens:	De reserve is niet groter dan het totaal van de afschrijvingslasten van de investeringen waarvan is besloten deze te dekken via deze reserve (sluitend bestedingsplan).
Voorstel:	De reserve blijft gehandhaafd.

	Reserve Rehabilitatie wegen
Programma	4
Begroot voor en na verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 3.669.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve is tot op heden bedoeld voor het dekken van de kapitaallasten van de rehabilitatie (vervanging) van wegen om deze meerjarig te kunnen vervangen en de kosten te egaliseren.
Stortingen:	Vanuit de exploitatie (op basis van de jaarlijkse kapitaallasten): € 228.000.
Beschikkingen:	De raad neemt afzonderlijke besluiten voor welke investeringen in aanmerking komen om de kapitaallasten te onttrekken ten laste van deze reserve.
Looptijd:	De reserve zelf is voor onbepaalde tijd. Een en ander is afhankelijk van de afschrijvingstermijn van de investeringen waarvan de dekking van kapitaallasten uit deze reserve plaatsvindt.
Ondergrens:	De reserve moet toereikend zijn om de kapitaallasten te dekken van de investeringen waarvan is besloten deze te dekken via deze reserve (sluitend bestedingsplan).
Bovengrens:	De reserve is niet groter dan het totaal van de kapitaallasten van de investeringen waarvan is besloten deze te dekken via deze reserve (sluitend bestedingsplan).
Voorstel:	De reserve blijft gehandhaafd.

Naam	**Reserve Kunst en cultuur**
Programma	1
Begroot voor en na verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 113.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve is bedoeld voor de dekking van uitgaven om het kunst- en cultuurbeleid.

Stortingen:	Geen structurele stortingen.
Beschikkingen:	Op basis van het bestedingsplan Kunst & Cultuur.
Looptijd:	De reserve wordt geacht eind 2027 volledig ingezet te zijn. Nieuw beleid is aan de gemeente Best-Oirschot.
Ondergrens:	N.v.t.
Bovengrens:	N.v.t., de reserve wordt ingezet en niet verder aangevuld.
Voorstel:	De reserve blijft gehandhaafd.

Naam	**Reserve Warmtetransitie**
Programma	3
Begroot voor en na verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 99.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	De reserve is tot op heden bedoeld voor het opstellen van en uitvoering geven aan de Transitie Visie Warmte.
Stortingen:	Geen structurele stortingen.
Beschikkingen:	Ten behoeve van opstellen transitievisie warmte in 2027
Looptijd:	De reserve wordt geacht eind 2027 volledig ingezet te zijn. Nieuw beleid is aan de gemeente Best-Oirschot.
Ondergrens:	N.v.t.
Bovengrens:	N.v.t., de reserve wordt ingezet en niet verder aangevuld.
Voorstel:	De reserve blijft gehandhaafd.

Naam	**Reserve Nog uit te voeren werkzaamheden**
Programma	alle
Begroot voor en na verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 153.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	

Doel:	Deze reserve is bedoeld voor het doen van overhevelingen per jaareinde. Budgetten die in het oude jaar niet zijn uitgegeven, maar beschikbaar moeten blijven voor het nieuwe jaar (omdat de uitvoering dan ook plaatsvindt).
Stortingen:	Vanuit de resultaatbestemming, na goedkeuring door de raad
Beschikkingen:	Voor alle inzet die bij de budgetoverheveling is aangegeven. Technisch gezien zou de reserve in de loop van het nieuwe jaar naar nihil moeten gaan.
Looptijd:	Onbepaalde tijd, maar jaarlijkse stortingen en beschikkingen die elkaar opheffen.
Ondergrens:	Nihil
Bovengrens:	Gevoteerde overhevelingsvoorstellen
Voorstel:	De reserve blijft gehandhaafd voor de budgetoverhevelingen die de raad heeft goedgekeurd.

Naam	**Reserve Fusie**
Programma	5
Begroot na verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 149.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	De reserve is per 1-1-2026 (besluit programmabegroting 2026) ingesteld en is bedoeld voor het dekken van uitgaven in het kader van de fusie, vooruitlopend op het ontvangen van de aanvullende bijdrage vanuit het gemeentefonds. Deze bijdrage komt pas vanaf 2027 beschikbaar, terwijl kosten sinds 2025 zijn gemaakt.
Stortingen:	Incidentele stortingen op basis van besluitvorming bij begroting 2026, Burap 2026 en begroting 2027.
Beschikkingen:	Kosten in het kader van de fusie conform de fusiebegroting.
Looptijd:	2029 (afloop aanvullende uitkeringen vanuit het gemeentefonds)
Ondergrens:	De ondergrens wordt bepaald op € 0
Bovengrens:	Maximaal het Oirschots aandeel in de fusiekosten.
Voorstel:	De reserve handhaven.

Naam	Reserve Groot onderhoud sportvelden
Programma	4
Begroot voor en na verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 647.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve is bedoeld voor de egalisatie van de kosten van onderhoud van de sportvelden van de diverse sportcomplexen.
Stortingen:	Jaarlijks wordt een bedrag van € 25.836 gestort ten laste van de exploitatie
Beschikkingen:	Jaarlijks onderhoud conform uitvoeringsplan.
Looptijd:	Onbepaalde tijd
Ondergrens:	Nihil
Bovengrens:	Maximaal benodigd bedrag op basis van uitvoeringsplan
Voorstel:	De reserve blijft gehandhaafd.

5.4. In te stellen bestemmingsreserves

Naam	Reserve Grondbeleid
Programma	3
Begroot na verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 6.000.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve is bedoeld voor het afdekken van risico's die samenhangen met eigen grondexploitaties of faciliterende projecten. - Afdekken risico's afwaardering voorbereidingskosten vooruitlopend op een nog te openen grondexploitatie of op te leggen kostenverhaal - Afdekken risico's grexen (bouwgronden in exploitatie) - Afdekken risico's winstcorrectie - Afdekken risico's strategische verwervingen

	Ook voor het ‘stallen’ van winsten uit de grondexploitaties.
Stortingen:	Bij instelling van de reserve wordt € 3,5 miljoen overgeheveld vanuit de op te heffen reserve grondexploitatie/ruimtelijke ontwikkelingen. Bij instelling van de reserve wordt € 2,5 miljoen overgeheveld vanuit de op te heffen reserve strategische grondaankopen (25% van het mandaat inzake strategische gronden). Tussentijdse winsten die op basis van de POC-methode (percentage of completion) moeten worden genomen, worden toegevoegd aan de reserve (inclusief kostenverhaal vanuit eigen exploitaties).
Beschikkingen:	• Effectuering van risico’s waarvoor de reserve is bedoeld • Dekking al dan niet toekomstige verlieslatende exploitaties (afzondering naar de verliesvoorziening grondexploitatie) • Doorzetten van ingerekend kostenverhaal vanuit eigen grondexploitaties naar de reserve fysieke leefomgeving
Looptijd:	Onbepaalde tijd
Ondergrens:	De ondergrens wordt bepaald op € 5 miljoen. Als de reserve niet toereikend is voor de ingeschatte risico’s dient deze te worden aangevuld ten laste van de algemene reserve.
Bovengrens:	De bovengrens wordt bepaald op € 8 miljoen. Wanneer dit bedrag wordt overschreden, kan er gedurende dat jaar een raadsvoorstel komen waar dit geld aan wordt besteed. Indien dit raadsvoorstel niet komt, of niet wordt goedgekeurd, valt het geld vrij t.b.v. de algemene reserve.
Voorstel:	Instellen van deze reserve.

Naam	**Reserve Verbetering fysieke leefomgeving**
Programma	3
Begroot na verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 2.000.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	In het programma kostenverhaal en financiële bijdragen is opgenomen dat zowel initiatieven van derden als eigen

	grondexploitaties een bijdrage betalen aan de verbetering van de fysieke leefomgeving.
Stortingen:	Bij instelling van de reserve wordt € 2.000.000 overgeheveld vanuit de op te heffen reserve grondexploitatie/ruimtelijke ontwikkelingen als katalysator voor ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Ontvangen bijdragen van derden (plankosten/kostenverhaal) worden in deze reserve gestort. Kostenverhaal vanuit eigen grondexploitaties worden in deze reserve gestort, via de reserve grondbeleid (zie daar). Het is namelijk niet mogelijk om rechtstreeks vanuit een grondexploitatie een storting te verrichten aan de reserve.
Beschikkingen:	• Maatregelen waarvoor het kostenverhaal is verricht, bijvoorbeeld een bijdrage bouw/woonrijpmaken. • De beschikking kan direct ter dekking van een incidenteel exploitatiebudget zijn of als dekking voor kapitaallasten van een investering. In dit laatste geval wordt het totaal benodigde dekkingsbedrag in een keer overgeheveld naar de reserve dekking kapitaallasten.
Looptijd:	Onbepaalde tijd
Ondergrens:	De ondergrens wordt bepaald op € 500.000.
Bovengrens:	De bovengrens wordt bepaald op € 2.500.000.
Voorstel:	Instellen van deze reserve.

Naam	**Reserve Volkshuisvesting**
Programma	3
Begroot na verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 500.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve is bedoeld om de woningbouw te versnellen.
Stortingen:	Bij de instelling van de reserve wordt een bedrag van € 500.000 overgeheveld vanuit de op te heffen reserve grondexploitatie/ruimtelijke ontwikkelingen.

	• Ontvangsten realisatiestimulans 2027 en verder
Beschikkingen:	Onttrekkingen kunnen worden gedaan als die de woningbouw versnellen en op deze manier een toegelaten instelling in positie te brengen of via de toegelaten instelling kwaliteit in het project aan te brengen.
Looptijd:	Onbepaalde tijd
Ondergrens:	De ondergrens wordt bepaald op € 0
Bovengrens:	De bovengrens wordt bepaald op € 1.500.000
Risico-calculatie:	De compensatie moet niet kunnen worden gezien als staatssteun.
Voorstel:	Instellen van deze reserve.

	Reserve Vitaal landelijk gebied
Programma	3
Begroot na verwerking mutaties per 1-1-2027	€ 1.380.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve heeft tot doel om het landelijk gebied vitaal te houden, veelal ten behoeve van investeringen in landschappelijke kwaliteit.
Stortingen:	De reserve wordt gevoed vanuit de reserves Landschap en Ruimte voor Ruimte. Er vinden geen structurele stortingen plaats. Incidentele stortingen kunnen plaatsvinden van inkomsten die ontvangen zijn om te investeren in het landelijk gebied.
Beschikkingen:	Initiatieven die bijdragen aan een kwaliteitsimpuls voor het landelijk gebied. Onderdeel hiervan zijn de uitgaven uit het VLG-plan.
Looptijd:	2027 of 2028, afhankelijk van wanneer de reserve leeg is.
Ondergrens:	N.v.t.
Bovengrens:	N.v.t., de reserve wordt ingezet en zeer waarschijnlijk niet verder aangevuld.
Risico-calculatie	De reserve wordt breder ingezet dan enkel natuurcompensatie, namelijk voor investeringen in landschappelijke kwaliteit.

Voorstel:	Instellen van de reserve.

Naam	**Reserve Maatwerk omgevingskwaliteit**
Programma	3
Saldo per 01-01-2027	€ 0
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik reserve:	
Doel:	Deze reserve is bedoeld om op basis van de provinciale regeling “maatwerk omgevingskwaliteit” een fonds te vormen waarmee de realisatie van fysieke ruimtelijke kwaliteitsverbetering bekostigd kan worden.
Stortingen:	De regeling “maatwerk omgevingskwaliteit” stelt als voorwaarde aan woningbouw in het buitengebied dat er per woning een tegenprestatie geleverd wordt. Wanneer de initiatiefnemer zelf geen fysieke tegenprestatie kan leveren, dan kan ervoor gekozen worden het vereiste bedrag te storten in het gemeentelijke fonds. Dit wordt vastgelegd in een anterieure overeenkomst tussen de initiatiefnemer en de gemeente.
Beschikkingen:	De ontvangen middelen moeten besteed worden aan concrete maatregelen met een realisatietermijn van ten hoogste vijf jaar, zoals omschreven in de provinciale regeling.
Looptijd:	Onbepaalde tijd, voor alle inkomende middelen is er een maximale uitvoeringstermijn van 5 jaar.
Ondergrens:	De ondergrens wordt bepaald op € 0.
Bovengrens:	n.v.t.
Risico-calculatie:	Door de bijdrage van initiatiefnemer te accepteren, verplicht de gemeente zich tot het realiseren van een concrete maatregel binnen 5 jaar. Daarover moet de gemeente rapporteren aan de provincie.
Voorstel:	Instellen van de reserve.

5.5. Voorzieningen

Naam	**Voorziening Onderhoud sportaccommodaties**
Programma	4
Begroot per 01-01-2027	€ 608.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik voorziening:	
Doel:	Deze voorziening is bedoeld voor de egalisatie van de kosten van onderhoud van de gebouwen van de diverse sportcomplexen. Het betreft een voorziening op grond van BBV artikel 44 lid 1c.
Stortingen:	Aanpassen o.b.v. collegenota d.d. 24-03-2026
Beschikkingen:	Jaarlijks onderhoud conform uitvoeringsplan, vastgesteld in college d.d. 24-03-2026
Looptijd:	Onbepaalde tijd
Bijzonderheden:	De voorziening dient een actueel bestedingsplan te hebben. Met de accountant is afgesproken dat in het kader van de fusie de datum van 31-12-2027 daarvoor als peilmoment geldt. De huidige voorziening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
Risico-calculatie:	Jaarlijks wordt bezien of de voorziening toereikend is voor de toekomstige verplichtingen.
Voorstel:	De voorziening blijft gehandhaafd.

Naam	**Voorziening Onderhoud openbare gebouwen**
Programma	4
Begroot per 01-01-2027	€ 1.429.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik voorziening:	

Doel:	Deze voorziening is bedoeld voor de egalisatie van de kosten van onderhoud van de openbare gebouwen. Het betreft een voorziening op grond van BBV artikel 44 lid 1c.
Stortingen:	Aanpassen o.b.v. collegenota d.d. 24-03-2026
Beschikkingen:	Jaarlijks onderhoud conform uitvoeringsplan, vastgesteld in college d.d. 24-03-2026
Looptijd:	Onbepaalde tijd
Bijzonderheden:	De voorziening dient een actueel bestedingsplan te hebben. Met de accountant is afgesproken dat in het kader van de fusie de datum van 31-12-2027 daarvoor als peilmoment geldt. De huidige voorziening voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Bij het collegebesluit van 24-03-2026 zijn de voorzieningen multifunctioneel gebouw Middelbeers, openbare gebouwen en diverse bezittingen samengevoegd.
Voorstel:	De voorziening blijft gehandhaafd.

Naam	**Voorziening Onderhoud wegen**
Programma	4
Begroot per 01-01-2027	€ 1.017.000 (dit is opgebouwd uit € 137.000 onderhoud wegen, € 426.000 groot onderhoud Neereindseweg en € 455.000 groot onderhoud Hillestraat)
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik voorziening:	
Doel:	Deze voorziening is bedoeld om meerjarig het groot onderhoud van wegen te kunnen programmeren en realiseren. Het betreft een voorziening op grond van BBV artikel 44 lid 1c.
Stortingen:	Jaarlijkse storting: € 784.875, met ingang van 2028 wordt de storting verhoogd (zie begroting 2027)
Beschikkingen:	Jaarlijks onderhoud conform uitvoeringsplan.
Looptijd	Onbepaalde tijd
Bijzonderheden:	De voorziening dient een actueel bestedingsplan te hebben. Met de accountant is afgesproken dat in het kader van de fusie de datum van 31-12-2027 daarvoor als peilmoment geldt. De huidige voorziening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
Voorstel:	De voorziening blijft gehandhaafd.

Naam	Voorziening Speeltoestellen
Programma	4
Begroot per 01-01-2027	€ 166.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik voorziening:	
Doel:	Deze voorziening is bedoeld voor de egalisatie van de kosten van onderhoud van speeltoestellen. Het betreft een voorziening op grond van BBV artikel 44 lid 1c.
Stortingen:	Jaarlijks wordt een bedrag van € 22.500 gestort ten laste van de exploitatie.
Beschikkingen:	Jaarlijks onderhoud conform uitvoeringsplan. Op dit moment wordt het uitvoeringsplan geactualiseerd.
Looptijd:	Onbepaalde tijd.
Bijzonderheden:	De voorziening dient een actueel bestedingsplan te hebben. Met de accountant is afgesproken dat in het kader van de fusie de datum van 31-12-2027 daarvoor als peilmoment geldt.
Voorstel:	De voorziening blijft gehandhaafd.

Naam	Voorziening Huishoudelijk afval
Programma	4
Begroot per 01-01-2027	€ 596.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik voorziening:	
Doel:	Deze voorziening is bedoeld voor het egaliseren van de tarieven voor de huishoudelijke afvalstoffenverwerking. Het betreft een voorziening op grond van BBV artikel 44 lid 1d.
Stortingen:	Afhankelijk van exploitatieresultaat binnen het taakveld Huishoudelijk afval
Beschikkingen:	Afhankelijk van exploitatieresultaat binnen het taakveld Huishoudelijk afval
Looptijd	Onbepaalde tijd
Bijzonderheden:	Bij de berekening van de tarieven afvalstoffenheffing is het uitgangspunt dat deze op begrotingsbasis 100% kostendekkend dient te zijn. Op basis van de huidige gedragslijn wordt een in de jaarrekening optredend tekort c.q. overschot ten laste dan wel ten gunste van deze voorziening gebracht.
Voorstel:	De voorziening blijft gehandhaafd.

Naam	Voorziening riolering
Programma	4
Begroot per 01-01-2027	€ 706.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik voorziening:	
Doel:	Deze voorziening is bedoeld voor het egaliseren van de tarieven voor de rioolheffing. Het betreft een voorziening op grond van BBV artikel 44 lid 1d.
Stortingen:	Afhankelijk van exploitatieresultaat binnen het taakveld riolering.
Beschikkingen:	Afhankelijk van exploitatieresultaat binnen het taakveld riolering.
Looptijd	Onbepaalde tijd.

Bijzonderheden:	Bij de berekening van de tarieven rioolheffing is het uitgangspunt dat deze op begrotingsbasis 100% kostendekkend dient te zijn. Op basis van de huidige gedragslijn wordt een in de jaarrekening optredend tekort c.q. overschot ten laste dan wel ten gunste van deze voorziening gebracht.
Voorstel:	De voorziening blijft gehandhaafd.

Naam	**Voorziening spaarverlof**
Programma	12
Begroot per 01-01-2027	€ 156.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik voorziening:	
Doel:	De voorziening is bedoeld om opgebouwd spaarverlof te reserveren tot het moment waarop het wordt opgenomen. Het is recht dat is vastgelegd in de CAO gemeenten. Het betreft een verplichtingvoorziening (Artikel 44 lid 1a).
Stortingen:	Jaarlijkse storting op basis van ingediende keuze spaarverlof.
Beschikkingen:	Jaarlijkse onttrekking op basis van ingediende keuze opnemen spaarverlof conform de voorwaarden die de CAO gemeenten stelt.
Looptijd	Onbepaalde tijd.
Voorstel:	De voorziening blijft gehandhaafd.

Naam	**Voorziening pensioenen wethouders**
Programma	12
Begroot per 01-01-2027	€ 2.324.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik voorziening:	
Doel:	Tot en met 1-1-2028 hebben (gewezen) wethouders de mogelijkheid pensioen op te bouwen binnen de gemeente. Op 1-1-2028 dient de opgebouwde waarde, conform wettelijke normen, te worden overgedragen aan het ABP. Het betreft een verplichtingvoorziening (Artikel 44 lid 1a).
Stortingen:	Op basis van opgave van VISMA worden benodigde aanvullende stortingen gedaan ten laste van de exploitatie. Ten laste van de exploitatie 2025 is een aanzienlijke bijstorting gedaan in het kader van de aanstaande overdracht.

Beschikkingen:	Uitbetaling aan gepensioneerde gewezen wethouders die pensioen hebben opgebouwd binnen de gemeente via stichting Derdengelden VISMA. Het overgrote deel wordt op 1-1-2028 overgedragen aan het ABP.
Looptijd	Tot 1-1-2028
Bijzonderheden:	In december 2025 is bepaald door de commissie BBV hoe de voorziening per 31-12-2025 moet worden bepaald.
Voorstel:	De voorziening blijft gehandhaafd.

Naam	**Voorziening wachtgeld wethouders**
Programma	11
Begroot per 01-01-2027	€ 73.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik voorziening:	
Doel:	Deze voorziening is bedoeld om te voldoen aan de wachtgeldverplichting. Het is een verplichtingvoorziening (artikel 44 lid 1a)
Stortingen:	Ten laste van de exploitatie als de wachtgeldverplichting ontstaat.
Beschikkingen:	Onttrekkingen t.b.v. wachtgelduitkeringen.
Looptijd:	Onbepaalde tijd.
Bijzonderheden:	Bij de jaarrekeningcontrole 2025 is door de accountant geconstateerd dat er voor € 160.000 te weinig is gestort in deze voorziening. Ten laste van 2026 dient de voorziening op niveau gebracht te worden.
Voorstel:	De voorziening blijft gehandhaafd.

Naam	**Voorziening CPO Ekerschot Noord**
Programma	3
Begroot per 01-01-2027	€ 123.000
Voorstel t.a.v. toekomstig gebruik voorziening:	

Doel:	Het verwacht nadelig saldo van een actieve grondexploitatie (resultaat op eindwaarde) is in het verleden onttrokken aan de reserve grondexploitatie. Er is sprake van een verplichtingvoorziening (artikel 44 lid 4a). De benaming is nu specifiek voor CPO Ekerschot Noord. De voorziening te hernoemen naar verliesvoorziening grondexploitatie.
Stortingen:	Het verwacht nadelig saldo van de grondexploitatie is in het verleden onttrokken aan de reserve grondexploitatie. Er is sprake van een verplichtingvoorziening (artikel 44 lid 4a). Indien in de toekomst nieuwe grondexploitaties verlieslatend zijn, wordt vanuit de reserve grondexploitatie het benodigde bedrag onttrokken.
Beschikkingen:	De verwachting is dat deze grondexploitatie eind 2026 wordt afgesloten, dan wordt het bedrag in de voorziening aangewend voor het tekort.
Looptijd:	Onbepaalde tijd, maar specifiek voor CPO Ekerschot Noord t/m 2026. Daarna moet de voorziening aanwezig blijven, maar zal een nihil saldo kennen.
Voorstel:	De voorziening blijft gehandhaafd.

Bijlage relevante regelgeving

Uw raad heeft op 9 december 2025 de Financiële verordening 2025 vastgesteld. Artikel 15 heeft betrekking op reserves en voorzieningen.

Verordening ex. Artikel 212.

Artikel 15 Reserves en voorzieningen

1. Burgemeester en wethouders bieden de raad eens in de vier jaar een nota reserves en voorzieningen aan. Deze nota wordt door de raad vastgesteld en behandelt in ieder geval:

a. de vorming en besteding van reserves;

b. de vorming en besteding van voorzieningen,

c. bij welke specifiek benoemde programma onderdelen het verschil tussen het geraamde saldo van baten en lasten en het gerealiseerde saldo van baten en lasten mogen worden verrekend met een daartoe in het leven geroepen reserve.

2. Bij een voorstel voor de instelling van een bestemmingsreserve wordt in ieder geval aangegeven:

a. het specifieke doel van de reserve;

b. de voeding van de reserve;

c. de maximale hoogte van de reserve, en

d. de maximale looptijd.

3. Als een bestemmingsreserve binnen de aangegeven maximale looptijd niet heeft geleid tot een investering, valt de bestemmingsreserve vrij en wordt deze aan de algemene reserve toegevoegd.

Wettelijke bepalingen.

Hieronder staan de voor reserves en voorzieningen relevante artikelen uit de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Gemeentewet.

In relatie met de reserves en voorzieningen staat het budgetrecht centraal. Artikel 189, lid 1 van de Gemeentewet luidt als volgt:

Artikel 189 Gemeentewet

1. Voor alle taken en activiteiten brengt de raad jaarlijks op de begroting de bedragen die hij daarvoor beschikbaar stelt, alsmede de financiële middelen die hij naar verwachting kan aanwenden.

Toelichting op artikel 189:

In de Gemeentewet wordt dus bepaald dat de Raad bepaald welke budgetten er zijn en hoe deze lasten voor deze budgetten worden gedekt. De reserves en voorzieningen zijn een middel deze lasten te dekken.

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

In het Besluit begroting en verantwoording (hierna te noemen BBV) staat de wetgeving over de verantwoording van gemeenten. Hieronder staat de belangrijkste regelgeving over reserves en voorzieningen.

Artikel 41

Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Artikel 42

1. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.
2. Het in het eerste lid bedoelde resultaat wordt afzonderlijk opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

Artikel 43

1. In de balans worden de reserves onderscheiden naar:

a. de algemene reserve;

b. de bestemmingsreserves.

2. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Artikel 44

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
    a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
    b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
    c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
    d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Artikel 45

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.